

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ: της 12 Ιανουαρίου 1934

Περί κανονισμού προβλέψεως ατυχημάτων εις υπαιθρίους εργασίας.
(ΦΕΚ 20/Α/17-1-34)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Έχοντες υπ' όψει το άρθρον 7 του Νόμου ΓΠΛΔ' (υπ' αριθ. 3934) «περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών και υπαλλήλων κλπ.», προτάσει του Ημετέρου επί της Εθνικής Οικονομίας Υπουργού, μετά γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Εργασίας και του Ιατροσυνεδρίου και μετά σύμφωνον γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1.

Εις αρδευτικά αντιπλημμυρικά και αποξηραντικά έργα, εις τα έργα υδρεύσεως, οδοποιίας, κατασκευής λιμένων και υπονόμων τηλεγραφικών και τηλεφωνικών συγκοινωνιών, πλην των γενικών όρων του Διατάγματος «περί μέτρων ασφαλείας και όρων υγιεινής εν τοις βιομηχανικοίς και βιοτεχνικοίς εργοστασίοις κλπ.», οίτινες εφαρμόζονται. Εφ' όσον δεν συγκρούονται προς τας διατάξεις των εφεξής άρθρων, τηρούνται και αι ειδικαί διατάξεις των επομένων άρθρων.

Άρθρον 2.

Απαγορεύεται η ανάθεσις εργασίας επικινδύνου ή απαιτούσης ιδιαίτεραν προσοχήν εις εργάτας, προ της βεβαιώσεως ότι γνωρίζουσι καλώς τας σχετικές προς την υπηρεσίαν ταύτην διατάξεις του Κανονισμού και της εξακριβώσεως της πνευματικής και σωματικής ικανότητος αυτών προς τας εργασίας ταύτας.

Άρθρον 3.

Έκαστον συνεργεϊόν δέον να θεωρήται τουλάχιστον άπαξ της ημέρας υπό του επιστάτου, άπαξ δε της εβδομάδος υπό του μηχανικού.

Οι επί κεφαλής επιστάται και μηχανικοί οφείλουσι διαρκώς να καθοδηγώσι τους εργάτας περί του τρόπου και της προόδου των εργασιών του.

Όταν η εργασία διεξάγεται κατά τας νυκτερινάς ώρας, δέον όπως οι τόποι εργασίας φωτίζονται ισχυρώς.

Άρθρον 4.

Πάντα τα επισφαλή ή προεξέχοντα τμήματα βράχων, λίθων ή χωμάτων, άτινα δύνανται εκ τυχαίας πτώσεως να προξενήσωσιν ατυχήματα εις τους πλησίον εργαζομένους εργάτας δεον να κατακρημνίζωνται υπό την οδηγίαν εμπείρου προσώπου, να μη επιτρέπεται δε η ανάληψις εργασίας προ της βεβαιώσεως υπό του αρμοδίου επιστάτου ή μηχανικού ότι υπάρχει η απαιτούμενη ασφάλεια.

Άρθρον 5.

Κατά τας εκχωματώσεις των τάφρων, δέον αι πλευραί τούτων να στερεώνται δι' αντερεισμάτων, όπως μη εκ της τυχαίας πτώσεως ή υποχωρήσεως αυτών προξενηθούν ατυχήματα εις τους εργαζομένους εργάτας. Εφ' όσον δε πρόκειται περί εργασιών επί εδαφών ελωδών ή υποχωρούντων, δέον όπως οι εργάτες εργάζωνται επί κινητών σανιδωμάτων αποκλειόντων την καταβύθισιν αυτών.

Εφ' όσον πρόκειται περί εκσκαφής φρεάτων εις εδάφη μαλακά ελώδη ή υποχωρούντα, δέον οι εργάται να είναι προσδεδεμένοι δια σχοινίων ούτως ώστε να ανασύρονται αμέσως ευθύς ως οι πόδες τούτων εισχωρήσωσιν εις το έλος.

Άρθρον 6.

Κατά τας εκσκαφάς δέον να αποφεύγηται η πλησίον των ανοιγμάτων συσσώρευσις των υλικών της εκσκαφής ή εργαλείων ή άλλων βαρών, να τοποθετώνται δε ταύτα κατά τάξιν και υπό κατάλληλον κλίσιν εις τρόπον ώστε να αποκλειήται κίνδυνος κατολισθήσεως και καταρρεύσεως αυτών εντός του εκσκαπτομένου χώρου.

Άρθρον 7.

Οι πλησίον ιστοί, φανοστάται, δένδρα και λοιπά καθηλωμένα εντός του εδάφους αντικείμενα, εφ' όσον εκ της εκσκαφής προφανώς εκλονίσθησαν, δέον να στηρίζωνται προσωρινώς δι' αντερεισμάτων μέχρι πέρατος της εργασίας.

Άρθρον 8.

Αι, παρειά των φρεάτων δέον να επιθεωρώνται τακτικώς και να λαμβάνωνται όλα τα μέτρα προς πρόληψιν καταπτώσεων ουδεμία δε εργασία επιτρέπεται να γίνη εν φρέατι, προτού οι άνωθεν ιστάμενοι εργάται βεβαιωθώσιν ότι ουδείς ευρίσκεται εντός αυτού.

Οι κάδοι ή κόφιοι εξαγωγής της εκσκαπτομένης ύλης δέον να ανασύρονται δια βαρούλκων ή ενδεδειγμένης ανυψωτικής μηχανής και να μη πληρώνται μέχρι των χειλέων. Επιβάλλεται μεγάλη προσοχή όπως η ανάρτησις τούτων είνε τελείως κατακόρυφος και εκ τω κέντρω της εκσκαπτομένης κοιλότητος.

Άρθρον 9.

Οσάκις εις τα φρέατα υπάρχωσιν εγκατεστημένοι κλίμακες, αύται δέον να ώσιν ασφαλώς προσηρμοσμένοι και αι βαθμίδες αυτών να μη απέχωσιν αλλήλαις πλέον των 25 εκ. του μέτρου. Εις την είσοδον (αρχήν) του φρέατος και εις τα ενδιάμεσα αναπαυτήρια δέον αι κλίμακες να υπερβαίνωσι το δάπεδον κατά εν τουλάχιστον μέρος ή να υπάρχωσιν εις το αυτό ύψος χειρολαβαί.

Αι εντός των φρεάτων τοποθετημένοι κλίμακες εφ' όσον υπερβαίνουν τα 15 μέτρα δέον όπως τουλάχιστον ανά δέκα μέτρα φέρουν αναπαυτήρια (κεφαλόσκαλα).

Κλίμακες εκ σχοινίου δεν επιτρέπονται ή εις φρέατα βάθους μικροτέρου των 10 μέτρων, πάντως δε δέον να είναι στερεώς προσηρμοσμένοι κατ' αμότερα τα άκρα αυτών.

Άρθρον 10.

Κατά την δια κλιμάκων κυκλοφορίαν των εργατών απαγορεύεται εις αυτούς να κρατώσιν εις τας χείρας των εργαλεία ή άλλα βαρέα αντικείμενα, ταύτα δέον να προσδένωνται στερεώς εις το σώμα των ή να φέρωνται εντός σάκκου καλώς κεκλεισμένου και προσδεδεμένου εις το σώμα των.

Άρθρον 11.

Δια την κυκλοφορίαν των διαβατών και αμαξών άνωθεν εκσκαπτομένων τάφρων δέον να αφήνωνται εις ενδεδειγμένα μέρη στερεαί διαβάσεις ή να κατασκευάζωνται ανθεκτικά γεφυρώματα.

Πάντως εξ αμφοτέρων των πλευρών των διαβάσεων δέον να υπάρχουν κιγκλιδώματα εξασφαλίζοντα τους διερχομένους από της πτώσεως εντός των ανοιγμάτων.

Περίξ των εκσκαπτόμενων φρεάτων ή βαθέων τάφρων δέον να τίθενται προσωρινά κιγκλιδώματα μετ' ενδείξεων κινδύνου κατά δε την νύκτα να φωτίζονται δια φανών ερυθρού φωτός.

Άρθρον 12.

Κατά την εκτέλεσιν εργασιών εντός φρεάτων, τάφρων, αγωγών, φωταερίων κεκαλυμμένων διακλαδώσεων και άλλων παρομοίων τόπων όπου αναδίδονται επιβλαβή αέρια, ή ασφυκτικά, οι εργοδηγοί υποχρεούνται να μεριμνώσιν όπως οι τόποι ούτοι αερίζονται καταλλήλως προ της ενάρξεως της εργασίας και να βεβαιώνται ότι η εργασία δύναται ν' αναληφθή εν πάση ασφαλεία. Αι εργασίαι αύται θα εκτελώνται υπό την επίβλεψιν ενός προσώπου υπευθύνου και ειδικώς εντεταλμένου.

Άρθρον 13.

Εν περιπτώσει εγκαταστάσεως χειροκινήτου βαρούλκου, τούτο εφ' όσον χρησιμεύει δια βάρη ανώτερα των δέκα χιλιογράμμων δέον να είναι εφοδιασμένον με οδοντωτόν τρεχόν μετ' όνουχος (καστάνια) εμποδίζοντος την αντίθετον στροφήν ή άλλου μηχανήματος δυναμένου να εμποδίση εν στιγμή ανάγκης την απότομον εκτύλιξιν του σχοινίου. Δια μεγαλύτερα βάρη ή ύπαρξιν πέδης είναι επιβεβλημένη. Εν πάση περιπτώσει πρέπει να εξασφαλίζεται η μη ολίσθησις του σχοινίου επί του τυμπάνου.

Άρθρον 14.

Απαγορεύεται η εις φρέατα βάθους μεγαλυτέρου των 20 μέτρων κάθοδος ή άνοδος βαρών μεγαλυτέρων των 250 χιλιογράμμων εάν δεν υπάρχει εγκατάστασις οδηγών ξυλίνων ή μεταλλικών.

Εάν εις φρέαρ υπάρχει εγκατάστασις κλιμάκων ή μηχανημάτων εξαγωγής υλών εκσκαφής απαγορεύεται η άνοδος ή κάθοδος των εργατών καθ' ην ώραν αι μηχαναί εξαγωγής λειτουργούσιν.

Επίσης απαγορεύεται η εις φρέατα βάθους μεγαλυτέρου των 10 μέτρων κυκλοφορία ανθρώπων δια βαρούλκου άνευ εγκαταστάσεων οδηγών ή μηχανημάτων εμποδιζόντων την αντίθετον στροφήν.

Φρέατα βάθους μεγαλυτέρου των 8 μέτρων δέον να φωτίζονται δια τεχνητού φωτισμού. Προς τούτο χρησιμοποιούνται ειδικαί λυχνίαι με προστατευτικόν συρμάτινον πλέγμα.

Άρθρον 15.

Όταν φυλάσσεται εις το ύπαιθρον άσβεστος κονιοποιημένη δέον να καλύπτεται αύτη δια στρώματος άμμου, ίνα παρεμποδισθή η διασκόρπησις της υπό του πνέοντος ανέμου.

Οι ασχολούμενοι με την απόσβεσιν της ασβέστου εργάται δέον να φέρουν, ειδικάς διόπτρας εξ υάλου παρεχομένας αυτοίς παρά της επιχειρήσεως και δαπάναις αυτής.

Άρθρον 16.

Εφ' όσον η εργασία διεξάγεται εν υπαίθρω, καθίσταται δε αδύνατος η υπό των εργατών καταφυγή υπό στέγην εν περιπτώσει βροχής, ο εργοδότης υποχρεούται εις την κατασκευήν προχείρου προς τον σκοπόν τούτον.

Εν περιπτώσει επείγουσης ανάγκης επιβαλλούσης την συνέχειαν του έργου υπό βροχήν δέον όπως οι εργάται εφοδιάζονται παρά της επιχειρήσεως και δαπάναις αυτής δια καταλλήλων αδιαβρόχων μανδυών.

Εν περιπτώσει υπάρξεως υδάτων εντός των εκσκαφών, τάφρων και άλλων εκχωματώσεων δέον όπως οι εν αυταίς εργαζόμενοι εργάται εφοδιάζονται παρά της επιχειρήσεως και δαπάναις αυτής δι' ειδικών αδιαβρόχων υποδημάτων.

Άρθρον 17.

Οι λιθοξόοι και σκιροθραύσται δέον να είναι εφοδιασμένοι δια στερεών διοπτρών προφυλασσομένων δια λεπτού συρματινού δικτύου δαπάναις της επιχειρήσεως. Προς δε δύο πλησίον εργαζόμενοι εργάται δέον να χωρίζονται απ' αλλήλων δια κινητού διαχωρίσματος εκ κανναβίνου υφάσματος ή λεπτής σανίδος.

Άρθρον 18.

Οι εις επικινδύνους θέσεις (γεφύρας, φρέατα κλπ.) εργαζόμενοι δέον να εφοδιάζονται δια ζώνης ισχυράς και προσδένονται εις σχοινίον καλώς συνδεδεμένον μετά στερεού μέρους της γεφύρας ή του φρέατος.

Άρθρον 19.

Κατά την μεταφοράν μακρών σιδηρών ράβδων ή δοκών, δέον να συνίσταται εις τους εκτελούντας την μεταφοράν εργάτας όπως κρατώσι ταύτα κεκλιμένα προς τα οπίσω προς πρόληψιν τραυματισμού των αντιθέτως ερχομένων ή των απαντωμένων εις τας διαφόρους καμπάς των γωνιών.

Άρθρον 20.

Η ξυλεία εκ των ξυλοτύπων και γενικώς η ξυλεία των αντρεισμάτων, κατασκευής προχείρων διαβάσεων κλπ., ευθύς μετά την αποσύνθεσίν της, τακτοποιείται εις παρακείμενον χώρον κατά τρόπον αποκλείοντα τον εκ πτώσεως ταύτης τραυματισμόν εργατών ή διαβατών, καταβάλλεται δε μέριμνα όπως αφαιρώνται πάντες οι επ' αυτών πεπηγμένοι ήλοι, οι οποίοι δυνατόν να τραυματίσωσι τους κυκλοφορούντας ή χειριζομένους τα ανωτέρω υλικά εργάτας.

Άρθρον 21.

Τα μηχανικά εργαλεία (συμπιεσταί, μηχανήματα αναλήψεως σκιροκονιάματος, θραυστήρες, εκσκαφείς κλπ.) δέον όπως φέρουν τας απαιτούμενους προστατευτικάς διατάξεις δια τους οδοντωτούς τροχούς, σφονδύλους, ιμάντας, σχοινία και κώνους τριβής.

Οι χειριζόμενοι τα μηχανικά εργαλεία εργάται οφείλουν να φέρουν ενδυμασίας τοιαύτας, ώστε να μην υπάρχωσιν άκρα αυτών εξέχοντα, προς δε αι χείρες αυτών μέχρι του αγκώνος να είναι γυμναί.

Άρθρον 22.

Εν η περιπτώσει γίνεται χρήσις τετηγμένου μολύβδου κράμματος αυτού ή πίσσης δέον να λαμβάνηται: μέριμνα προς αποφυγήν ανατροπής του λέβητος ή του δοχείου τήξεως δια στερεώσεως τούτου επί σταθεράς βάσεως.

Κατά την μεταφοράν του τετηγμένου μολύβδου ή πίσσης τα δοχεία δέον όπως μη είναι υπερπληρωμένα προς δε οι εις τούτο απασχολούμενοι να είναι εφοδιασμένοι δι' ειδικών δερματινών περικνημίδων.

Οι μεταχειριζόμενοι οξειδία μολύβδου ή κράμματα μολύβδου οφείλουν να νίπτονται επιμελώς μετά το πέρας της εργασίας ως και προ της λήψεως πάσης τροφής και να μη καπνίζουν με ακαθάρτους χείρας.

Άρθρον 23.

Έκαστον εργοστάσιον δέον να εφοδιάζεται δια κιβωτίου πρώτων βοηθειών περιέχον:

1. Φιαλίδιον βάμματος ιωδίου 2.100 (20 γραμμάρια).
2. Φιάλην γουλαρδίου ύδατος (50 γραμμάρια).
3. Φιαλίδιον πικρικού οξέος (10 γραμμάρια).
4. Φιαλίδιον πτητικών αλάτων.
5. Φιαλίδιον υγράς αμμωνίας.
6. Είκοσι γραμμάρια βάμβακος υπερχλωριούχου σιδήρου.
7. Εξ δέματα απεστερωμένης γάζης.
8. Εξ δέματα απεστερωμένου βάμβακος υδροφίλου των 25 γραμμαρίων.
9. Δέκα επιδέσμους διαφόρου πλάτους.
10. Ποσότητός τινός συγκολλητικού εμπλάστρου (τσιρότου).
11. Μίαν δωδεκάδα καρβελονών ασφαλείας (παραμάνες)
12. Σύριγγα δι' υποδορείους ενέσεις μετ' αριθμού τινός φυσίγγων (αμπούλες) θειικού αιθέρος, καμφορούχου ελαίου, μορφίνης, εργοτίνης, αντιτετανικού ορρού. Το τελευταίον επιβάλλεται εις εργοστάσια χρησιμοποιούντα πλέον των 50 εργατών.

Άρθρον 24

Πάσα παράβασις των διατάξεων του παρόντος Διατάγματος τιμωρείται κατά τας διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του νόμου ΓΠΛΔ' της 19 Νοεμβρίου 1911.

Εις τον Ημέτερον επί της Εθνικής Οικονομίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος Διατάγματος.

Εν Αθήναις τη 12 Ιανουαρίου 1934

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Ο επί της Οικονομίας Υφυπουργός
ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ